

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את ביטחונך תפיסת חיים
כתהליך מהווה יסוד לביטחון

תפיסת המקריות מחדדת
ומגבירה את תוקף הפחד
משינויים

ביחס לנידון שלנו - התמודדות עם פחדים מחמת גורמים חיצוניים, נתבונן ונבין יחד כי צורת תפיסת החיים כאסופת מקרים מעמידה את הנפש במצב בו היא חשופה יותר לנזקי פחדים הנגרמים מזעזועי השינויים החיצוניים שפוקדים את שגרת חיינו. ונראה כיצד תפיסת החיים כתהליך מעצימה את הנפש ומחשלת אותה בהתמודדות עם שינויים, וממילא מרחיקה את הפחד.

לכל אדם ישנה שיגרת חיים מסויימת, בה יש לו זרימה ושקט (יחסי לצורת החיים שלו). אך מפעם לפעם קורים כל מיני מקרים המיפרים את השגרה ואת השקט, ומצריכים התמודדות: זו יכולה להיות בעיה רפואית שעלולה להגיע לסכנה. יכול להיות התמודדות כלכלית עם נזק ממוני שנגרם, או אף גרוע מכך - אחד ממקורות ההכנסה נסתם משום מה, וכעת צריך להשיג מימון אחר על מנת לא לפגוע בצרכים הבסיסיים. לפעמים מתעורר איזשהו חיכוך קל בזוגיות, או גרוע מכך מתגלעת מריבה בגין ניגוד חמור שהתגלה. בעיה חינוכית כלשהי עם אחד הילדים מתחילה להתפתח, וצריך לטפל בהקדם לפני שממדי

דע את שמחתך . השמחה בבהירות . פרק י'

מהלכי הדעת

במהלכי הדעת של האדם, מאיפה מתבססים דעות של בני אדם על דרך כלל, מה שהוא שמע קצת בבית אבותיו, מה שהוא שמע קצת בבית רבותיו, מה שהוא שמע וקרא קצת, ומזה הדעה שלו. הידיעה בנפש האדם, שבמהלכי הסוגיה הש"ס, בשביל שיהיה הסוגיא ברורה לאדם, הוא צריך לעמול ולהתייגע. אבל במהלכי הדעות, הדעות ידועים. ב"ה אנחנו גדלים במקום של תורה, בצורת חיים של תורה, אז הדעות ידועים. וודאי שיש ספיקות, האם לפעמים יותר לקיים, או פחות לקיים, אבל הדעות ברורים. אבל אליבא דאמת זה לא כך כלל.

בכל מה ששייך לחלק קומת העבודה שבנפש, בחלק תורת העבודה שבנפש, שם נדמה לאדם שהידיעות שהוא יודע מקטנותו, הוא אסף קצת בגדלותו, והוא חושב שהוא יודע.

אפשר ויהיה אדם תלמיד חכם שמהלכי הסוגיה מבוררים לו, אך מהלכי הדעת של החיים לא מבוררים אצלו כלל. לא ראי זה כראי זה, ולא ראי זה כראי זה. אין הכרח כלל וכלל, שאם מאירים לו שבילי הסוגיא, עד החילוק הדק שבו, שמאירים לו שבילי החיים בהלכות דעה שלהם, זה שני דברים שונים בתכלית. יכול להיות אדם, שבמהלכי הסוגיא הוא תלמיד חכם, ובמהלכי החיים הוא עם הארץ. יש איזה שהוא פלגין מחשבה, פלגין דיבורי, במהלכי דעת של האדם.

אם נבוא להקביל את זה לעסק ההלכה, האם בעסק ההלכה הבהירות שלו בסוגיות, גם הם בנויים על אותה מדרגה של בהירות? או ששם הוא עמל ויגע, לברר את הסוגיא, שמהלכי הדברים יהיו ברורים אצלו.

כשבני אדם מחפשים לדבר קצת דברי אגדה ברבים, הם לוקחים איזה דף ואומרים ממנו וארטים, בין קבלת שבת למערבי, עוד כמה גימטריות, ופרפראות לחכמה. אם באותו רמה הוא היה מדבר, בסוגית הש"ס, אף אחד לא היה מעיז לשים אותו, ליד הארון הקודש, מצד הביזוי של הספר תורה שמונח מאחורה. אבל כשהוא מדבר באגדה, אזי אפשר למשוך אותה לכל צד, ולומר מה שרוצים, אין שום הפרעה. כך הנפש מתרגלת.

לפעמים בני אדם קורים קצת מאמרי חז"ל בעניני מידות, חז"ל אומרים: כל הכועס, כאילו עובד עבודה זרה. האדם שואל מה זה כאילו? מה זה המושג

דע את שמחתך • השמחה בבהירות פרק י'

הידועים באגרת לכדו: לא השתבחו הראשונים אלא בסברא ישרה, פקודי ה' ישרים משמחי לב. שם זה ברור ופשוט, לכל מי שעמל קצת בתורה, ונפשו נמצאת בתוך התורה.

אבל כשזה מגיע לשמחת החיים של האדם, איפה אנחנו חושבים שאפשר להשיג שמחת חיים? מאיפה אפשר להשיג שמחה של חיים? בוודאי, יש מדריגה של אדם גדול, הוא שמח במצוות. יש מדריגה של שמחה, שכל מאן דעביד, לטב עביד. ועוד אופנים של שמחה שיש בעולם. שכולם אמת כמובן. אבל אנחנו מתייחסים לשורש התפיסה, שנקראת שמחת חיים. מאיפה עומק התפיסה, שנקראת שמחת חיים?

כשיהיה מיזוג אמיתי בין עסק העיון, של חידוד, פלפולה של תורה, עם העיון של העבודה, ויהיו ממוזגים ומאוחדים, יחד בנפש, ומהמקום הזה האדם יעשה את עבודתו למעשה, אז הוא דורך בדרך הנכונה. משם אפשר להגיע לשמחה אמיתית. שם יש שמחה בהכרת בהירות תורה, שם יש שמחה בהכרת בהירות נפש האדם. שם יש מיזוג בין שניהם, ושם יש את הדרך שדרכו בה רבותינו בדורות כולם.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

הזה כאילו? בהלכה יש כזה דבר שנקרא כאילו? חשב לעבור עבירה, ולא עבר עבירה, כאילו עבר עבירה ויהיה חייב מלקות. יש כזה דבר? רק התרגלנו כבר לקרוא לשונות חז"ל, שחז"ל רוצים להגיד דבר לא בדיוק, זה לא ממש, הם אומרים כאילו.

יש כל כך הרבה לשונות חז"ל, שמי שקצת מתבונן לרגע, הוא נבהל. מה כתוב כאן? הרי זה חלק מהש"ס. אלא שאדם התרגל מקטנותו, לקרוא את הדברים בשטחיות.

אבל לפי האמת, אם מאותו עיון של סוגית ההלכה, נעסוק בסוגיות של דברי האגדה שבש"ס, שהם חלקי העבודה של הנפש. דברי חז"ל באגדה שבש"ס, העמידו לנו את יסודות העבודה שבנפש. אם מאותם חלקי עיון נעסוק, אז יפתח לנו אור של דברי חז"ל. מהאור הזה, שואבים את הכוח לעבוד עבודה למעשה.

ישרות האדם

נחזור שוב לראשית דברינו, התפיסה שלנו על דרך כלל נובעת, באופן כזה שיש תורה, ושם ישובח האדם כפי עומק הבהירות והישרות, שיש לו בתורה. וכדברי הנפש החיים



ספר עולם ברור הוא ליקוט של שיעורים המקיפים ומבררים נקודה אחת בהלכות דעות וחובות הלבבות. בחלקו האחרון מופיעים שיעורים שנמסרו לאור תקופתנו, וכן שיחה נוגעת לתקופתנו מאת הגה"צ רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל, היוצאת לאור לראשונה. 392 עמודים

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ

משלוח בדחבי העולם

03.578.2270

שמא אותו סבל נורא הולך לחזור שוב על עצמו. לפעמים הוא מפחד שלא יפול עליו פחד מחריד, כמו אותם הפחדים שהוא חווה בפעם הקודמת. ולפעמים הפחד לא נולד מחמת צרה ממשית, אלא הוא פחד שמא יקרה שוב אותו מקרה שיצר את הטרומה, ואזי הוא יפחד כמו שהוא פחד אז. וכמובן, לרוב במקרים אלו הפחד מיותר, כי המקרה לא חוזר באמת על עצמו, רק הפחד שמא יקרה חוזר ופוקד אותו לשוא.

בתפיסת המקריות השינויים מעוררים פחד מחריד, ואזי האדם מתחיל לברוח למקומות שהוא מזהה כיציבות. הוא יחפש מקלט מבטון, חדר ביטחון, חדר אטום. לברוח לטוס לארץ אחרת, למקום בטוח שקט ושליו בלי מלחמות. הוא מצטייד במסכות נגד פצצות גזים, או במסכות נגד חיידקים ווירוסים. הוא יחפש לברר את הזכויות שיש לו על פי הביטוח הרפואי המשודרג שהוא רכש לעצמו ולבני משפחתו, שהוא יוכל לבחור את הרופאים המומחים ביותר שיטפלו בו, וגם יהיה לו מימון לסיעוד וכו'. הוא יבדוק כמה כסף הוא יכול לגייס, כמה יש לו בשקלול הכללי עם כל החסכונות והנכסים וההשקעות. וכו' כל מיני בטחונות שאנשים בוטחים בהם.

הכלל הוא, שכאשר אדם מסתכל על החיים והוא רואה אותם כאסופה של עוד ועוד מקרים, אזי כל מקרה שעלול ליצור שינוי כלשהו בשגרה, מכה את מערכת הפחד בעוצמה. ויתר על כן, לפעמים מערכת הפחד מתעוררת מעצמה, שמא יחזור ויקרה שוב אותו מקרה כמו זה שהחריד אותנו מכבר.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך

תפיסה של קטנות, ועל כן גם הקליטה של האירועים והיחס של הנפש אליהם נראית כך: 'אוי אוי אוי... עוד צרה נפלה עלי. עוד קושי. עוד התמודדות חדשה. לך תדע איזה נזקים יהיו פה. מי יודע אם נצא מזה בשלום או שמא וחס ושלום יהיו הפסדים, גרעונות, חסרונות וייסורים שנסבול מהם עכשיו. אוי, למה העבירו אותנו למקום אחר, אני רגיל למקום הישן, יותר קרוב לי, נוח לי, רגיל לי... אוי, למה החליפו את התוכנה, את המערכת, את הספרים, את המכונות וכו' אני רגיל למערכת הישנה והטובה, שם הייתי מוצלח. מי יודע מה יקרה עכשיו? אם אני יצליח. אוי למה החליפו מנהל, למה החליפו שיטת ניהול...'. וכו' עוד כל מיני שאלות 'למה כך...? למה כך...? ולמה כך...? אך עניינם של כל השאלות הללו הוא - למה מכריחים אותי לעבור שינויים? מי יודע איך נצא מזה. השינוי משנה את הרגילות שלי, והרגילות נתפסת כיציבות, ואם כן השינוי הוא ערעור של היציבות, ממילא הוא מפחיד אותי מאוד.

אך צריך להבין שתפיסה זו נובעת מחמת שכל שינוי נתפס כעוד מקרה נפרד, עוד פרט, עוד אירוע שלא קשור לכולם.

אולם בתפיסה זו, שהינה עוד שינוי מקרי הולך ומתרגש לבוא עלי, עוד שינוי מאתגר מתגבש ומתחיל לתת אותותיו ולחול עלי. אזי כאמור, כל שינוי מעורר את מערכת הפחד שבנפש. וכאן ישנן שתי סוגי פחדים: פחד מהידוע ופחד מהבלתי נודע. במידה והצרה החדשה מוכרת לו מהעבר, היא דומה לאירוע לא מוצלח שעבר עליו לפני תקופת מה. אזי הוא עומד בפני פחדים מהידוע. במקרה כזה לפעמים עובר עליו תהליך טראומטי ברמה מסויימת לפי מצב נפשו. הוא נזכר בסיוט שעבר עליו וצורב לו בתודעה. ממילא מתחילות חרדות

התופעות יתפחו, וכו' כמו שכולנו מכירים.

כמובן, חלק מהמאורעות הללו יכול להוציא אותנו מהשגרה לתקופה קצרה של התמודדות, ולאחר פתרון הבעיה תהיה חזרה גמורה לאורח החיים הרגיל. אך מאידך, חלק מהמקרים הרבה יותר משמעותי, נכפה עלינו שינוי מכאן ואילך באחד מתחומי או מערכות החיים הרגילות שלנו.

כך או אחרת אנו ניגשים להתמודדות. ישנם פעמים שברוך ה' הכל הולך בטוב, הבעיות נפתרות בקלות יחסית, השתלבנו במערכת החדשה בהצלחה. הכל עבר בשלום, או שחזרנו לשגרה הישנה והטובה, או שיצאנו לדרך חדשה עם התחלה מוצלחת. אך ישנם פעמים שאתרע מזלנו, נכשלנו בהתמודדות, דרדרנו את המצב, הסתבכנו יותר, ספגנו מהלומה על מהלומה, סבלנו, כאב לנו, ירדנו ברמת החיים ואנו סובלים מחסרונות יחסית לאשתקד. הנפש סופגת איזשהי 'טרומה', נצרב לנו בתודעה 'המקרה ההוא', 'השינוי ההוא שהיה' הסיב לנו צער יגון וסבל.

אדם החי בתפיסת מקריות מתייחס לכל אירוע משנה שגרה שכזה כמקרה - 'קרה משהו באקראי, נפל עלינו רעם ביום בהיר, אין מה לעשות צריך להתמודד'. לאחר ההתמודדות, נגמר איך שנגמר, אם בכלל נגמר. מכל מקום הוא חוזר לשגרה הרגילה או לשגרה המחודשת. אך מבחינתו קרה מקרה, מה שהיה היה, דיה לצרה בשעתה, ממשיכים הלאה לחיות את החיים. אם בהמשך צצה לה צרה חדשה (שלא תבוא), לפי תפיסתו - שוב קרה מקרה אקראי שמתגלגל עליו, כל מקרה ומקרה לגופו, שוב פעם צריך לחלץ חושים ולהתמודד מחדש.

תפיסת המקריות הזו היא בעצם

בלבביפדיה אברהם

בראשית, טז, ב - וישמע אברם לקול שרי. ואמרו (ב"ר, לך לך, מה, ב, והובא ברש"י על אתר) ר' יוסי אמר, לקול רוח"ק, היך מה דאת אמר ואתה תשמע לקול דברי ה'. ובפסיקתא זוטרתא (לך לך, טז, ב) אמרו, וישמע אברם לקול שרי - לקול רוח"ק, זה הוא שאמרנו למעלה, יסכה זו שרה, ולמה נקרא שמה יסכה, שסכה ברוח"ק. וכן הוא אומר (בראשית, כא, יב) כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה. ודו"ק שלהלן צווה לשמוע לקול שרה, והכא שמע אף לקול שרי, ודו"ק. ובשכל טוב על אתר אמרו, ברוח"ק היתה מדברת, שלא יבטל מפריה ורביה. וזהו קול ה' שצווה על פו"ר.

ויתר על כן אמרו (שמ"ר, א, א, והובא ברש"י וירא, כא, יב) ויאמר אלקים אל אברהם אל ירע בעיניך וגו', מכאן אתה למד שהיה אברהם טפל לשרה בנביאות.

וכתב המהר"ל (חידושי אגדות, תמיד, לא, ע"ב) וז"ל, יש לך לדעת כי ראוי כשיהיה מדינה שכולה נשים בסוף דרום (עיי"ש), ששם כח הנשים ביותר. ודבר זה ידוע כי דרום נקרא ימין וצפון נקרא שמאל, והשמאל הוא כח אנשים, כי משם בא גבורה לאנשים, והרי האיש נקרא גבר, וזה ידוע לנבונים, ולכך גם להפך, כי במקום הימין שם כח הנשים (וידוע סוד ההחלפות בין ימין ושמאל, שהקור בצפון והחום בדרום, וזהו בסוד ההחלפות, ואכמ"ל), ולפיכך היה מדינה שכולה נשים. וסוד הזה רמזו בחכמתם וקבלתם, מ"ש ז"ל (שמור"ר, פ"א) אברהם היה טפל לשרה בנביאות. וענין זה כי מדרגת אברהם בדרום, וכמו שרמזו הכתוב במ"ש הלוך ונסוע הנגבה, וידוע דבר זה למבינים. ולכך כח שרה שהיא אשה שם ביותר שמקבלין הנשים יותר כח מן אנשים, ולפיכך היה אברהם טפל לשרה בנבואה, עכ"ל.

וכתב המהר"ל (חידושי אגדות, תמיד, לא, ע"ב) וז"ל, יש לך לדעת כי ראוי כשיהיה מדינה שכולה נשים בסוף דרום (עיי"ש), ששם כח הנשים ביותר. ודבר זה ידוע כי דרום נקרא ימין וצפון נקרא שמאל, והשמאל הוא כח אנשים, כי משם בא גבורה לאנשים, והרי האיש נקרא גבר, וזה ידוע לנבונים, ולכך גם להפך, כי במקום הימין שם כח הנשים (וידוע סוד ההחלפות בין ימין ושמאל, שהקור בצפון והחום בדרום, וזהו בסוד ההחלפות, ואכמ"ל), ולפיכך היה מדינה שכולה נשים. וסוד הזה רמזו בחכמתם וקבלתם, מ"ש ז"ל (שמור"ר, פ"א) אברהם היה טפל לשרה בנביאות. וענין זה כי מדרגת אברהם בדרום, וכמו שרמזו הכתוב במ"ש הלוך ונסוע הנגבה, וידוע דבר זה למבינים. ולכך כח שרה שהיא אשה שם ביותר שמקבלין הנשים יותר כח מן אנשים, ולפיכך היה אברהם טפל לשרה בנבואה, עכ"ל.

ובעומק אור זה שורשו במשיח, כמ"ש בשארית ישראל (שער השובבי"ם, דרוש ב, בשלח) וז"ל, אור של בחינת אשת חיל עטרת בעלה, בסוד אורו של משיח, בסוד נקבה תסובב גבר, וד"ל, וכמו שמצינו באברהם אבינו ע"ה שהיה טפל לשרה בנביאות, עכ"ל. ועיין של"ה (תורה אור, ואתחנן, ג). ובעומק, שרה, נוק' סוד התמימות שלמעלה מן החכמה. ועיין שם משמואל (חיי שרה, תרע"ב). ועיין בגדי ישע (שה"כ, דרושי ר"ה, דרוש ו). ואפיקי ים (נדרים, לד, ע"א). ושל"ה (תורה אור, חיי שרה, ג).

ודבר זה שאברהם שומע לשרה מצד התיקון, הוא תיקון לפגם שכתוב באדה"ר (בראשית, ג, יז) ולאדם אמר כי שמעת לקול אשתך וגו', ארורה האדמה בעבורך וגו'.

ובשכל טוב (שם, טז, יד) אמרו, מכאן שנו רבותינו נשא אשה ושהה עמה עשר שנים ולא ילדה, אינו רשאי ליבטל מפו"ר, אלא כופין אותו עד שיאמר רוצה אני ומגרשה ונוטלת כתובתה. ומעין כך בכתובות, עז, ע"א, ושם נחלקו אם כופין אותו.

וכתב בתורה תמימה על אתר וז"ל, וראיה גמורה אין מכאן, דהא כאן לא הוציא אברהם את שרה, אלא הוא בנושא אשה על אשתו (כמ"ש התוס' יבמות שם), וגם הכא הוא בהסכמה של שרה, עכ"ל. ובאמת צ"ב מדוע לא קיים אברהם הדין כדבעי. ולהיפך צ"ב מדוע יש דין להוציא, וי"א אפילו בעל כרחו, ומדוע לא יעשה כאברהם שנשא אשה על אשתו, ובודאי באופן שמסכימה כשרה.

ועיין תוס' ביבמות שם (ד"ה אע"פ שאין ראייה לדבר) וז"ל, ואדרבה ראוי ללמוד מכאן, דאפילו את"ל בעלמא הנושא אשה על אשתו יוציא ויתן כתובה, היכא דשהה עמה י' שנים שרי להכניס צרתה, כמו שמצינו באברהם אולי ירחמו מן השמים ויזכה וכו', עכ"ל. וצ"ב שאברהם נשא ע"י אשתו שרה שנתנה לו את הגר, ולא שלא כרצונה.

ובאמת בתשובות הרשב"א (ח"ג, סימן שמ) בדברי השואל איתא וז"ל, א"כ נאמר אע"פ שילדה בן קיימא, כיון שלא ילדה כדי פו"ר (בן ובת), אלא ישא אחרת אם אפשר בסופקייחו, ואם לא יגרש וישא אחרת, עכ"ל. ובאמת כך פסק הרמב"ם (אישות, פרק טז, ה"ז) וז"ל, נשא אשה ושהתה עמו עשר שנים ולא ילדה, ה"ז יוציא ויתן כתובה או ישא אשה הראויה לילד.

ובעומק, אברם נשא את שרי, שר-י, וזהו י' שנים שהיה עמה ולא ילדה, כמ"ש שרי אינה מולידה שרה מולידה. וע"י הגר אבנה גם אנכי ממנה, כי הגר גימט' יצחק, ומכח הארת הגר נולד לשרה יצחק, ודייקא הדבר תלוי בישיבת ארץ ישראל לשיטת רש"י והרמב"ם ועוד דייקא באברהם, כי זהו לצורך לידת יצחק שהוא עולה תמימה שכל חייו רק בארץ ישראל.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעילון זה

ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עייין ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

שעטנו, שטז-ען. והקלוקל אכילה מעץ הדעת, ענבים, ענב, ענ-ב. ותולדתו ידעוני (לשון דעת, דעת דקלוקל), ידוי-ענ. שזהו איבוד הישרות והדבקות בדרך עקלתון, קלתו-ען. ושורש הקלוקל בבא נחש על חוה והטיל בה זוהמא, פעולה זו נקראת עונה (וכמ"ש אם תענה את בנותי וגו', שלא יקח נשים נוספות), ענ-וה, והוא שורש כל רע הנקרא עוון, וו-ען. ותולדתו ענש יענש, ענ-ש. ונענש בגיהנם המעלה עשן, ש-ען. והתיקון לכך ע"י שמעון, שמו-ען, ואותיות מש-עון, כמ"ש רבותינו. וכאשר התנועה אינו נכונה כדוגמת משל לחגר ברגלו, אזי נצרך עזרה בבחינת משענה, משען, מש-ען.

והיפך הנצרך משענה, הוא כח מסירות נפש, שנגלה ע"י נחשון בן עמינדב, מידב-נע. וזו תנועה מוחלטת, תנועת מסירות נפש. ומאיך תיקון התנועה בבחינת עניו, כנ"ל. הוא צנוע, צו-נע, שתנועתו נעשית בהשקטה ובדקדוק.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

כניעה, כנע, כ-נע. ושורש תנועה זו בבחינת מקום (ע-נ, ר"ת עולם נפש, מקום ונפש), הוא ארץ ישראל, שתחלה היא בתנועה דקלוקל, ולכך נקראת ארץ כנען, כנ-ען. ומצד כך יש בא"י ענקים, כמ"ש בני ענק ראינו שם, ענק, ענ-ק. אולם מצד התיקון בבחינת נפש עליה נאמר, ארץ אשר עיני ה' אלקיך בה מראשית שנה ועד אחרית שנה, עין, ענ-י. ושורש תחילת האחיזה בא"י ע"י אברהם שקנה את מערת המכפלה מעפרון, פרו-ען. ובקלוקל מתהפך עין לעני, עינוי.

ופנימיות קלוקל התנועה יש בה ב' חלקים. א. מצד עצם צורת התנועה באופן של עינוי. ב. מצד הגבלת התנועה, שבסופה יש סיתום. ובחינת סיתום זו, הוא בחינת מנעול, נעל, נע-ל. שהנעילה סותמת את הפתח, וכן הנעל סותם את קומת אדם ע"ג רגלו. והשורש - נחש, הנקרא צפעוני, צפוי-ענ. שתולדת זוהמת הנחש, מות, סיתום, סוף. והוא בבחינת ואחריתו כיום מר, מר כלענה, לה-ענ. וכן תולדת החטא, צורך בלבוש, ושורש לבוש דקלוקל

חוקת | נ-ע ושרף את הפרה לעינוי את ערה ואת בשרה ואת דמה על פרשה ישרף (במדבר, יט, ה)

עין. ענ-י. שורש נ-ע יש בו ב' משמעויות. א. לשון תנועה, נע. ב. לשון עינוי.

ושורש התנועה באורייתא, ע - "פנים" לתורה. נ - שערי "בינה". והוא בבחינת והחכמה מאין תמצא, נחל נובע, נבע, נע-ב. ונובע מן המעין, מי-ען. והוא בחינת מש"כ ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, עדן, ענ-ד. ושם התנועה בנעם, נע-ם. ובענג, ענ-ג. ושורש התנועה בבחינת "מאין" תמצא, בחינת משה שהיה עניו מכל האדם אשר על פני האדמה. ענו, ענ-ו.

ותנועה זו בבחינת נטיעה, נטע-נע-ט, נטיעה כעץ רענן, רנ-נע. היוצא ממנו ענפים, ענף, ענ-ף. ובנפש הוא בבחינת נער, נע-ר. ושורש המים מלעילא, עבים, עננים, ענן, ענ-ן, וזו צורת העננים שתדיר נעים עם הרוח. וכאשר יורדים לתתא נעשה רענן, וגדלים הענפים.

ומאיך תנועה בבחינת עינוי, תנועה של

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף זה:

<u>אבינעם</u>	<u>אחינעם</u>	<u>גבעון</u>	<u>גדעוני</u>	<u>ידעוני</u>
<u>נער</u>	<u>כנע</u>	<u>ינוע</u>	<u>עציון</u>	<u>ינעם</u>
<u>כנען</u>	<u>יסעדנו</u>	<u>ענש</u>	<u>יקנעם</u>	<u>ישענו</u>
<u>ענקים</u>	<u>לענה</u>	<u>נגע</u>	<u>נטעים</u>	<u>נעורים</u>
<u>עני</u>	<u>כנעניה</u>	<u>גבענים</u>	<u>ענבים</u>	<u>ענן</u>
<u>ענוי</u>	<u>אחינעם</u>	<u>שמעון</u>	<u>מעדנים</u>	<u>מעין</u>
<u>מנעול</u>	<u>עזן</u>	<u>עגלונה</u>	<u>נעמן</u>	<u>מעונן</u>
<u>עזניה</u>	<u>ענת</u>	<u>נבע</u>	<u>מנע</u>	<u>עמינדב</u>
<u>נטע</u>	<u>עברנה</u>	<u>נע</u>	<u>מעדנות</u>	<u>נעול</u>
<u>נעים</u>	<u>נעמי</u>	<u>נעם</u>	<u>ענה</u>	<u>ענוה</u>
<u>עטין</u>	<u>נסע</u>	<u>עדנה</u>	<u>נעדר</u>	<u>ענק</u>
<u>ענר</u>	<u>נעל</u>	<u>עינן</u>	<u>נעמה</u>	<u>עשתונות</u>
<u>עתניאל</u>	<u>עקלתון</u>	<u>ענג</u>	<u>ענדם</u>	<u>צנוע</u>

בלביפדיה קבלה אמת

(משלי, ג, ג) חסד ואמת אל יעזבוך.

ועיין רש"י הירש (ויחי, מז, כט) וז"ל, אמת היא תמיד תנאי שמגביל את החסד, עכ"ל. ועיין ר"ה (ז, ע"ב) בתחילה, ואמת, ולבסוף ורב חסד. ואמרו (זה"ק, ואתחנן, רסב, ע"ב) דחסד באמת, דלא בעי אגר עליה.

גבורה ידא אריכתא, סוד שליחות. ועצם האריכות הוא התפשטות, חסד, מכח אריך. אולם שלח - חלש. וזהו צמצום של יד כהה, שמאל. וכתיב (ירמיה, כו, טו) כי באמת שלחני. ושם (כח, ט) אשר שלחו ה' באמת.

ועוד. שם אלקים. וכתיב (זכריה, ח, ח) ואני אהיה להם לאלקים באמת ובצדקה. וכתיב (ירמיה, י, י) וה' אלקים אמת. היפך אלהים אחרים. וכתיב (שמות, יח, כא) יראי אלהים, אנשי אמת. ועיין בעל הטורים (בראשית, א, א. ומקור דבריו בתיקונים, תיקון לו, צה, ע"א) בראשית ברא אלהים, ס"ת אמת. וירא אלקים את (פסוק ב) ס"ת אמת, ויברא אלקים את, ס"ת אמת, ברא אלקים את, ס"ת אמת, עיי"ש. ועיין מגלה עמוקות (ואתחנן, אופן נ"ר) הדין דין אמת אצל אלהים אמת. ועיין ילקוט (בראשית, ג) אין אלהים אלא אמת, שנאמר והו"ה אלהים אמת. ושורשו בבינה, כמ"ש בשער הפסוקים (ירמיה, שם) ה' אלהים אמת, הוא אלהים חיים. ומברכין ברוך דיין האמת.

תפארת כתיב (מיכה, ז, כ) תתן אמת ליעקב. ואמרו (זה"ק, יתרו, צג, ע"ב) דתפארת אקרי אמת. וזהו מדתו של יעקב. וכתיב (בראשית, לב, יא) קטנתי מכל החסדים והאמת אשר עשית את עבדך. וכן כתיב (שם, מז, כט) ועשית עמדי חסד ואמת אל נא תקברני במצרים. ומדתו של יעקב "תמים", וכתיב (יהושע, כד, יב) ועבדו אותו בתמים ואמת. וכן כתיב (שופטים, ט, טז) אם באמת ותמים. ועיקרו תורה. וכתיב (מלאכי, ב, ו) תורת אמת היתה בפיהו. וכתיב (תהלים, קיט, קמב) ותורתך אמת. וכמ"ש (ברכות, ה, ע"ב) אמת זו תורה, שנאמר אמת קנה אל תמכור. ועיין תיקונים (תיקון כא, נ, ע"א) ואין אמת אלא תורה, הה"ד, תורת אמת היתה בפיהו.

ועוד. משפט. וכתיב (ישעיה, מב, ג) לאמת יוציא משפט. וכתיב (תהלים, יט, י) משפטי ה' אמת צדקו יחדיו.

ועוד. רפואה, אני הו"ה רופאך. ואמרו (ברכות, ס, ע"א) ורפואתך אמת.

נצח בחינת בניס. וכתיב (ירמיה, ב) ואנכי נטעתוך שורק כלה זרע אמת. ועיין זה"ק (לך לך, צו, ע"ב. יתרו, פט, ע"ב. אחרי מות, עג, ע"ב. תיקונים, תיקון ע', קכט, ע"ב).

ועוד. נו"ה תרי רגליו, ההולכים בדרך. וכתיב (בראשית, כד, מח) ואברך את ה' אלהי אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת. וכתיב (מלכים, א, ב, ד) אם ישמרו בניך את דרכם ללכת לפני באמת. וכן (שם, ג, ו) הלך לפניו באמת. וכן (שם, ב, כ, ג) אשר התהלכתי לפניך באמת. וכתיב (תהלים, כה, ה) הדרכני באמתך. וכתיב (שם, שם, י) כל אורחות ה' חסד ואמת. ואמרו (זה"ק, בראשית, נט, ע"א) אהלך באמתך, איהך בארח קשט, ולא אסטי לימינא ולשמאלה.

ועוד. משם יונקים נביאים. ועיין זה"ק (פנחס, רלו, ע"א) ומסטריה את־קריאו נבאי האמת, עיי"ש. ועיין הקדמת תיקוני זוהר (יא, ע"ב) ומסטרא דעמודא דאמצעייתא אתקריאו נביאי אמת, ושכינתא תורת אמת.

כתר חפץ - רצון. וכתיב (תהלים, נא, ח) הן אמת חפצת. ובסוד ראש תוך סוף. ראש - כתר. תוך - סוד כותי, תוך-י, נחלקו אם גרי אמת הן. ועיין רגל ישרה (מערכת א, אות סו) וז"ל, עתיקא שהוא כתר נקרא אמת, עכ"ל. ועיין ספר הגירושין, וז"ל, תתן אמת ליעקב וכו', אמת, א - כתר, מ - בינה, ת - תפארת, עכ"ל. ועיין ספר הפליאה (ד"ה ראה והבן חלק י') וז"ל, הכתר נקרא ראש, שנאמר ראש דברך אמת.

חכמה לשון חיר, כנודע. וכתיב (משלי, ח, ז) כי אמת יהגה חכי. וכתיב (דניאל, ט, יג) ולהשכיל באמתך. ועיין זה"ק (ואתחנן רסה, ע"א) ולבתר ישראל, דא אמת ויציב, ישראל סבא (מלכות דחכמה - אבא) דקיימא על קרבנא. ועיין זה"ק בתיקונים (תיקון יג, ל, ע"א) אמתו, דא עמודא דאמצעייתא, רישא דיליה חכמה עלאה.

ועיין רמ"ז (שמות) וז"ל, ודע, כי תיקון זה של אמת הוא השביעי, והוא ממדות החכמה דכתר, והוא בסוד חסד בבחינת מקיפין, ובסוד יסוד בבחינת פנימים. וכתיב, הן אמת חפצת בטוחות ובסתם חכמה תודעני, עכ"ל. ועיין מגלה עמוקות (ואתחנן, אופן קמב) וז"ל, משה שנתן תורת אמת יניקתו מן החכמה עילאה, איתמר ראש דברך אמת, ראש דייקא, עכ"ל.

בינה לב. וכתיב (שמואל, א, יב, כד) ועבדתם אותי בכל לבבכם. וכתיב (תהלים, טו, ב) ודבר אמת בלבבו. ועיין זוהר חדש (ויצא) ודבר אמת בלבבו, כנגד לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא. ואמרו (מכות, כד, ע"א) כגון רב ספרא. ואמרו (סוטה, ט, ע"ב) כי הגיד לה את כל לבו, מנא ידעה, א"ר חנין א"ר, ניכרין דברי אמת. ואמרו (זה"ק, ויחי, רכה, ע"ב) באמת ובלב שלם, דאתכוון בכל אינון רזי מהימנותא דכלילן באמת.

ועוד. מינה דינין מתערין. וז"ש (שבת, י, ע"א) כל דיין שדן דין אמת לאמיתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף לקב"ה במעשה בראשית. בבחינת מי (בינה) ברא אלה.

דעת דעת מבריו מן הקצה אל הקצה, ראש, תוך, סוף. עיין ערך קטן א"ס. וזהו מדרגת משה, משה אמת ותורתו אמת (ב"ב, עד, ע"א. תנחומ' מא, קרח, יא). וכן אמרו (ב"מ, עה, ע"ב) משה רבינו חכם, ותורתו אמת. ואמרו (סנהדרין, קיא, ע"א) וימחר משה ויקוד ארצה וישתחו, מה ראה משה, וכו', ורבנן אמרו אמת ראה. ואמרו בזוה"ק (בראשית, כו, ע"א) ודא משה דאתמר ביה תורת אמת היתה בפיהו. ועיין זוהר חי (בראשית, ב, ע"ב) וז"ל, ועיקר אמת הוא בדעת המחיה את האדם, עכ"ל. ועיין רמ"ז (זוהר, דברים) וז"ל, עדות הוא דעות, ודעת אמת הנמשך מתיקון מדת ואמת, תרין תפוחין קדישין, עכ"ל. ועיין אוצר עדן הגנוז (ח"א, ס"א) וז"ל, דעת זו אמת, וכן הדעת שבכחה יודע האדם האמת, עכ"ל. (ועיין עץ חיים, כללי מהרח"ו, כ"א).

חסד כתיב (בראשית, כד, כז) ויאמר ברוך הו"ה אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני. וכן כתיב (שם, שם, מט) ועתה אם ישכם עשים חסד ואמת את אדני. ובי"ג מדות של רחמים כתיב (שמות, לד, ו) ורב חסד ואמת. וכן כתיב (יהושע, ב, יד) ועשינו עמך חסד ואמת. וכן כתיב (שמואל, ב, ו) יעש ה' עמכם חסד ואמת. וכתיב (ישעיה, טו, ה) והוכן בחסד כסא, וישב עליו באמת. ועיין עבודת הקדש (ח"ג, פמ"א) וז"ל, אף כסאו נקרא אמת, שנאמר והוכן בחסד כסאו, וישב עליו באמת, עכ"ל? וכתיב (תהלים, מ, יב) חסדך ואמתך תמיד יצרוני. וכתיב (תהלים, פה, יא) חסד ואמת נפגשו. ושם (פט, טו) חסד ואמת יקדמו פניך. וכתיב

בלביפדיה קבלה אמת

נפש

מעשה - פעולה. וכתוב (ישעיה, סא, ח) ונתתי פעולתם באמת. וכתוב (תהלים, קיט, קנא) וכל מצותיך אמת. וכתוב (נחמיה, ט, לג) כי אמת עשית. ועיין רש"ר הירש (לך לך, טו, ו) וז"ל, אף אמת איננה רק אמת עיונית, אלא גם אמת מעשית.

ועוד. עיין זוה"ק (פנחס, רמב, ע"ב) ואי איהו איש תם, יהבין ליה נפש יתירה ממדת האמת, ונפש יתירה דא מלכות.

רוח

כתוב (תהלים, לא, ו) בידך אפקיד רוחי, פדיתה אותי ה' אל אמת.

ועוד. עיין כתיבי רמ"מ משקלוב (תמונת האותיות) וז"ל, אמת בגימט' רוח צפון, עכ"ל. ועיין לחם שמים ליעב"ץ (אבות, פ"ו, מ"א) וז"ל, ונאמן רוח דובר אמת בלבבו כרב ספרא, עכ"ל. ועיין תורה אור למהר"מ פאפירש ז"ל (בראשית) וז"ל, הרוח נאצל מהתפארת הנקרא אמת, עכ"ל. ועיין כתיבי הרמ"מ משקלוב (ליקוטים) וז"ל, סוד וא"ו, רוח הקודש, אות אמת.

נשמה

עיין שלי"ה הק' (פסחים, ביאור הגדה, יד) וז"ל, חוזרת אל"ף ל-מת, ונעשה אמת, והיא אמיתתה של הנשמה החתומה מחותם נפש, עכ"ל. ולכך כאשר הנשמה מסתלקת, מברכין ברוך דיין האמת, כי נסתלק האמת ונעשה מת.

ועיין ליקוטי הלכות (חו"מ, דינים, ה"ג) וז"ל, ועיקר אור הנשמה הוא אמת, שהוא עיקר האור המאיר, וכל נשמה שיש לה אמת ביותר היא גדולה ביותר ומאירה ביותר.

חיה

במקום שאין בו שקר אלא כולו אמת, לזו, אין בו מיתה ומאיר אור החיה. ועיין בית עולמים (דף קכז, ע"ב) וז"ל, והוא סוד אל"ף של אמת שהחיה את המלכים, שמתו, עכ"ל. ועיין עוד שיח יצחק (ח"א, דרוש לשבת תשובה) וז"ל, סמא"ל - אל"ף שבתוכו הוא ניצוץ הקדושה, אל"ף של אמת המחיה אותו, עכ"ל. ועיין ראשית חכמה (שער הקדושה, פ"ב) וז"ל, ומי שאינו מדבר אלא אמת, יחיה ויארץ ימים וינצל מכל רע, וראיה מריב"ל כשקפץ וכו', שלא שלט מלאך המות בו, ובחייו שלא דבר כל ימיו שום דבר שקר וכזב, עיי"ש. ועיין יערות דבש (ח"ב, ד"א) וז"ל, אמת במספר קטן ט' והוא חי וקיים, אם תגלגל מנין ט' לעולם נשאר מנין ט', והוא מספר חיים, עיי"ש. והוא בחינת תי"ו חיים, כמ"ש בספר אהבת שלום (פנחס).

יחידה

כל היתה יחידה, שאינה אלא אחת, וזולת זה שקר (בערכיו). ובקלקול אמרו (סוף סוטה) נעשית עדרים עדרים והולכת לה. ועיין דגל מחנה אפרים (תולדות, ד"ה עוד) וז"ל, לכך נכתב אצל יעקב שהוא אמת ויקרא לשון יחיד, עכ"ל. ועיין אמרי מנחם (זכור) וז"ל, כי האמת מורה על היחידות, שאין רק אמת אחת ולא שני אמת, וה' אלקים אמת שהוא אחד יחיד ומיוחד, ואין עוד מלבדו (ועיין מהר"ל, נתיבות עולם, נתיב האמת, פ"א).

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלוך

אמרו (שבת, קד, ע"א) ומ"ט שיקרא אחד כרעיה קאי ואמת מלבן לבו - ניה, קושטא קאי, שקרא לא קאי.

הוד

נו"ה תרין ירכי קשוט (תיקונים, יז, ע"א). וכתוב (ירמיה, מב, ה) יהי ה' בנו לעד, אמת ונאמן. נו"ה עדים נאמנים. וכתוב (תהלים, קיא, ח) סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישר.

ועוד. בחינת בנים, כרעא דאבוה. וכתוב (ירמיה, ב, כא) כלה זרע אמת.

ועוד. בחינת ממון. וכתוב (משלי, יא, יח) זרע צדקה שכר אמת. וכתוב (שם, כג, כג) אמת קנה.

ועוד. עדים כנ"ל. ואמרו (ר"ה, כא, ע"ב) בקש קהלת לדין דינין שבבל שלא בעדים ושלא בהתראה, יצאה בת קול ואמרה לו, כתוב יושר דברי אמת, על פי שנים עדים יקום דבר. ועוד. כתיב (תהלים, עא, כב) גם אני אודך בכלי נבל אמתך. ועל אהרן הכהן שמדתו הוד, כתיב (מלאכי, ב, ו) תורת אמת היתה בפיהו. ועיין סנהדרין (ו, ע"ב).

יסוד

עיין זוה"ק (ויקרא, יב, ע"ב) והאמת והשלום אהבו, דאמת ושלום קשיר דא בדא.

אותיות - מלכות. אותות - יסוד. אות ברית אמת. וז"ל התועלת יעקב (סוד ברכת המילה) וזה החוק שם בבשרו של הידיד חתום בחותם האמת (כי יסוד מתחיל בשליש תחתון של ת"ת, טבור, שמדתו אמת, ברית וגוף כחד חשיב), וצאצאיו חתם באות ברית קדש, עכ"ל. וכתוב (יהושע, ב, יב) ונתתם לי אות אמת. ועיין מגלה עמוקות (בהעלותך) וז"ל, וזה ענין רחב הזונה שרצתה ג"כ להבריח הקליפה, ורצתה אות אמת לתקן אות ברית קדש, עכ"ל. ועיין תקט"ו תפלות לרמח"ל (תפלה כה) וז"ל, חתמת אות ברית לישראל עמך, אות אמת ודאי, עכ"ל. ועיין אהבת שלום (בשלח) וז"ל, אינו יכול להיות היחוד בין ב' ההי"ן על ידי הוא"ו ותושלם בחינת אמת, אלא ע"י מדת יוסף, אות ברית קדש, עיי"ש. וכתוב (זכריה, ח, יט) והאמת והשלום אהבו. ועיין מגן אברהם (טריסק, יתרו) וז"ל, "לקדשו" עם הכולל בגימט' אמת, שמרמז לבחינת יסוד אות ברית, כמ"ש ונתתי לך אות אמת שהוא בסוד חותם האמת, עכ"ל. ועיין אמרי מנחם (בשלח) וז"ל, מה תצעק אלי, ר"ת אמת (ליקוטי תורה), היינו שהשיגו האמת שהיא קדושת היסוד, בבחינת חותמו של הקב"ה אמת (שבת, נה, ע"א), פירוש, חותמו של הקב"ה היינו אות ברית קדש הנקרא חותמא דמלכא (זוה"ק, ח"ב, ג, ע"ב), הוא בחינת אמת, עכ"ל. ועיי"ש (צו) וז"ל, אמת במילואו, אל"ף, מ"ם תי"ו, האותיות השניות הם מ"ל, והאותיות הנשארים הם ה' אותיות, וביחד הם מילה, עכ"ל. ועיין זרע קודש (שלח). ועיין ספר המידות (ערך אמת) וז"ל, ע"י אמת נשמר אות ברית, עכ"ל. ולהיפך כתבו שע"י שמירת ברית זוכה לאמת. ועיין שושן סודות (אות קיד), ורזיאל המלאך.

מלכות

קרקע. מאמין בחי העולמים וזרע. וכתוב (ירמיה, לב, מא) ונטעתיים בארץ הזאת באמת.

ועוד. כתיב (משלי, כט, יד) מלך שופט באמת.

ועוד. ירושלים (עיין עץ חיים בתחילתו, כללים). וכתוב (זכריה, ח, ג) ונקרא ראה ירושלים עיר האמת.

ועוד. כתיב (תהלים, קלב, יא) נשבע ה' לדוד, אמת לא ישוב ממנה. וכתוב (משלי, כ, כח) חסד ואמת יצרו מלך.

מילון ערכים בקבלה • אספקלריא

בספר הדע"ה (דרוש ו, ס"ג) ובספר הכללים (כלל יז, ענף ד. וכלל יח, ס"ב), ובחלק הביאורים (שער העקודים, פ"ה, אות יב). ואולם במלכות דעקודים אף זה לא נשאר (בערכין), כמ"ש בעץ חיים (ש"ו, פ"ה, מ"ת) וז"ל, אור המלכות לא השאיר רשימו וכל בחינותיה נסתלקה כולה ועלתה. וזה הטעם שנקראת מלכות אספקלריא שאינה מאירה דלית לה מגרמא כלום, כי לא השאיר בה שום רושם, אך מן הרשימו שנשאר ביסוד לבדו מאיר ג"כ אליה, עכ"ל. ועיין שער ההקדמות (דף טו, ע"ב. ודף יז, ע"א).

ולתתא נקראת מלכות אספקלריא דלית לה מגרמא כלום, וטעם הדבר נתבאר בעץ חיים (שער כט, פ"א, מ"ב) וז"ל, דע כי כאן בזה היסוד (דז"א) הנעשה מחדש (כי עלו נה"י דז"א ונעשו חג"ת ונעשה יסוד חדש לז"א מיסוד דבינה, עיי"ש). יש בו בחינת ו"ק, ו' זעירא. והטעם לפי שהאיר בו ת"ת דז"א שהוא כולל ו"ק כנודע. וזהו מ"ש בזוהר חד קרטיפא כלול שיי"ת, ומכח שית אלו שביסוד נעשה שיעור קומת המלכות, ולכך נקראת אספקלריא דלית לה מגרמא כלום, כי היא היתה תחלה נקודה נעלמת בת"ת, ואח"כ ממציאיות ת"ת ובחינה שלו נתקן שיעור קומתה, עכ"ל. וכתב שם (שער כח, פ"ד, מ"ב) וז"ל, לכן נקראת אספקלריא דלית לה מגרמא כלום, כי הכל בא לה מחדש, ג' מתבונה, ו' מז"א, עכ"ל. ועיי"ש (שער מ"ז, פ"ו). ועיין שער ההקדמות (דף עז, ע"א). ובמסכת יבמות (מט, ע"ב). ודו"ק שבעקודים הוא שורש האורות, וכאן שורש הכלים.

ובהרחבה יותר מצינו בזוהר הרקיע (וישב) וז"ל, כבר ידעת כי הנבואה הוא מנ"ה דאצילות שהוא אספקלריא דנהרא, ומתגלין בירכין לבד, והם נ"ה דבריאה הנקראים אספקלריא דלא נהרא, עכ"ל. ובשער היחודים (פ"א) כתב וז"ל, ואמנם יש נביאים שאין מושכין נבואתם מנה"י דזעיר עצמו, אלא מפרצוף נוק' דז"א לחוד "היושבת כנגדו", ויש בה י' ספירות גמורות כנוכר, וב' בחינות אלו נקרא אספקלריא המאירה ושאינה מאירה כנוכר בתיקונים, עיי"ש. וכתב שם, המלכות נקראת מראה אשר ע"י מתגלה הנבואה כנ"ל, וכשהיא מראה מה שיש בזעיר נקרא אספקלריא המאירה, כי אז מאירה ע"י זעיר הנקרא אור, לפי שהוא חסד, ומאיר בה ונעשית היא אספקלריא המאירה. וכשמאירה לנביאים מצד בחינת עצמה, אז נקראת אספקלריא שאינה מאירה, כי היא גבורות ודינין ואין לה אור בפני עצמה, באופן כי לעולם אספקלריא פירושו בנוק' עצמה והבן. והנה ג"כ בזעיר עצמו יש ב' בחינות אלו כשיונקים מצד הפנים וכו' אז נקרא אספקלריא המאירה, וכשיונקים מהאחורים אינה מאירה, עכ"ל. ■ **המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון**

איתא בתיקוני זוהר חדש (ח"ב, צה, ע"ב) עמודא דאמצעייתא, מתמן אתקרי אספקלריא דנהרא (ושורשו בע"ב דמו"ס. עיין לשם, ספר הדע"ה, ח"א, דרוש ד', סימן א), דנצח דביה איהו אור צח, ובגינה אתמר והשביע בצחצחות נפשך. שכינתא דאיהי מלכותא קדישא, מסטרא דהוד אתקריאת אספקלריא דלא נהרא. ושם אמרו עוד, עמודא דאמצעייתא איהו אוריתא דבכתב מימינא, מלכות אוריתא דבע"פ משמאלא. ואיהו אספקלריא דנהרא מימינא (עיין פע"ח, שער העמידה, פי"ז. ופעמים אף אחורי ז"א נקרא לא נהרא, ועיין שער רה"ק עם פירוש יסו"ד, דף ג, ע"א), ואיהו אספקלריא דלא נהרא משמאלא. ובספר הליקוטים (תצוה, כח) אמרו, אפוד כנגד אספקלריא דלא נהרא, וחשן אספקלריא דנהרא, דא אחור ודא פנים, כנוכר בזוהר, עכ"ל. והבן, נהרא - "פנים", דלא נהרא - "אחור". ודו"ק. ועוד אמרו (זוה"ק, בראשית, לג, ע"ב) ר' אלעזר אומר, יהי מארת, אספקלריא דלא נהרא מגרמא, אלא ע"י דנהורין עלאין דנהרין לה כעששיתא דלקטא נהורא דנהיר. ושם (לט, ע"ב) אמרו, דלית לה נהורא מגרמא. ועיין שער מאמרי רשב"י (פירוש ספד"צ, פ"א) וז"ל, יש למלכות ב' בחינות, גופא ונשמתא, גופא דא שכינתא (והיא אספקלריא דלא נהרא), ונשמתא היינו כנס"י (והיא נהרא), עיי"ש. ועיין שער היחודים (פ"א) שבמלכות עצמה יש פנים והם נהרא, ויש אחוריים והם לא נהרא, ודו"ק.

ושורש הדבר שהמלכות נקראת כן אספקלריא דלא נהרא, נתבאר בעץ חיים (ש"ו, פ"ה, מ"ת. וכן בש"ח, פ"ה, מ"ת) וז"ל, העקודים, כאשר חזרו האורות שנית להכנס "בכלים" שלהם, לא נכנס ממש בכליהם, רק בכתר נכנס אור החכמה וכו', ובכלי היסוד נכנס אור המלכות, ונשאר כלי המלכות ריקם, אשר לסיבה זאת נקרא המלכות אספקלריא דלא נהרא, דלית לה מגרמא כלום, ונקרא עניה ודלה, כי האור שנכנס אח"כ בכלי של המלכות, אינה אור שלה, רק אור חדש מזווג או"א כמבואר אצלינו. וזה ענין מ"ש לעיל אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמא כלום, רק האור שלה הוא ממקום אחר, וזכור ענין זה. והנה כאן שכל אלו הכלים של הנקודים נעשים בהסתכלות העין בעקודים כנ"ל, לכן כיון ששם היה חסר בחינת אור המלכות מן הכלי שלה, גם זה הכלי של המלכות דנקודים היה חסר ולא יכלה לקבל אור שלה ונשברה, עכ"ל. ודו"ק היטב היטב בדבריו שכאן השורש לכל מדרגות המלכות לתתא שהם אספקלריא דלא נהרא.

ובאמת השורש הדק יותר הוא לעילא, כי הבריאה נראה במלכות א"ס כנודע, ובה היה הצמצום, ונסתלק אורה, וכל אורה אינו אלא מהארת הקו בתוכה, ודו"ק. אולם שם נשאר רשימו כנודע. ועיין לשם

info@bilvavi.net כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306



הרב איתמר שוורץ

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231 2>4>12

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567

הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.623.0294 • ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829

בלבבי משכן אבנה

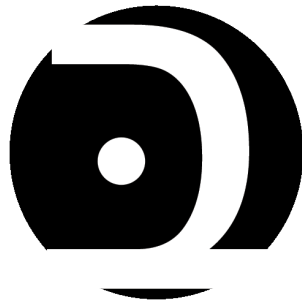
שאל לבבי

שאלות ותשובות

חוקת תשפ"ב

[248]

מהארכיון



א סרטן - מזל חודש תמוז והמחלה הידועה ל"ע.....

ג..... הכוונה בעבודת תיקון הנפש.....

ד בענין ספר הכוזרי וכח התמימות שבנפש.....

ד קושי ללמוד ולהתחבר עם בנ"א שאין להם תפיסה פנימית.....

ה..... כיצד לקנות את מידת הבטחון.....

ו מצוות תפילין – לשעבד המח והלב המחשבות והתאוות.....

ו מצוות ציצית – וזכרתם את כל מצוותי'.....

סרטן - מזל חודש תמוז והמחלה הידועה ל"ע

שלו' למו"ר שליט"א. מה אני יכול לעשות בעבור מי שיש לו מחלה הידועה ר"ל, מלבד תפילה עליהם? עכשיו ל"ע יש לי ג' קרובי משפחה שיש להם את המחלה הידועה, וב"ה המצב של כולם אינו חמור כ"כ, כבר התחילו להתרפא, אמנם אין זה דבר פשוט, וכל המשפחה דואגת מזה. ועל כן אני רוצה לדעת מה ה' רוצה ממני במצב כזה. כל אחד ואחת מקבל איזה קבלה והשתפרות, כגון להקדים לקבל שבת עשר דקות קודם זמן הרגיל, או לגמור ספר תהילים, וכו'. אינני יודע אם זהו התגובה הנצרכת לזה, כיון שהקב"ה דורש פנימיות ולא חיצונית, או אפשר שהקב"ה רוצה גם שיפורים בחיצונית שלנו, מלבד פנימיות. אני מאד מאד חפץ להדרכת הרב בזה. יישר כח להרב, ותודה רבה.

תשובה:

מחלה זו נקראת בהשגחה "סרטן", אותיות סטן-ר, סטן-רע. והוא מלשון סריטה. ועיין תנחומא (האיזנו, פ"א) אדם וכו', וגדל בו יצה"ר, ותחלתו חלש כסרטן, ואח"כ כשנתגדל נתגבר כאריה, ואם חוטה נעשה כבתולה, וכו'. ועיין מורה נבוכים (ח"א, פ"ב). ועיין לשון הספורנו (ויקרא, יג, ב) שאר מיני הצרעת החזקים שספרו, שהם סרטן לכל הגוף בכלל. ומצד התיקון איתא (דרוש ושמת אותם לרמח"ל) בתמוז הבא אחריו מכריעים את השטן, וזה סרטן, סר-שטן. ויבואר להלן אי"ה הקלקול ותיקונו.

ועיין כלי יקר (דברים, א, א) ב"ז בתמוז שעשו את העגל בו ביום נזורו אחר, ופנו אל הש"י עורף ולא פנים [עיין ספר החיים (חלק גאולה וישועה) הפורענויות התחיל בחודש תמוז שמזלו סרטן, וכל העניינים שמתחילין במזל זה מוכנים להשיב אחר ולא פנים] בחודש שמזלו סרטן שדרכו לילך לאחוריו, כך נזורו אחר אחר ואז אבדו ההצלה הבאה מפאת ההשגחה. ועיין ספר יצירה (פ"ה, מ"ח) המליך אות ח' בראיה (לשון חטא) וקשר לו כתר, וצירפן זה בזה, וצר בהם סרטן בעולם ותמוז בנפש, והמסס בנפש. ויש גורסים רגל שמאל. ויש גורסים יד ימין. ועיין אדרת אליהו (מלכים, א, ז, כה) י"ב מזלות כנגד ז' כוכבי לכת וכו'. לבנה כנגד סרטן. והבן שכולה מקבלת והמקבל בוש ואין לו פנים. וזהו שורש המחלה, הסתר, חשך, אחר. נסתר ההשגחה. וכמ"ש במלבי"ם (איוב, לח, יט) בעת שהשמש במזל סרטן, ישכון האור בצפון (מלשון צפון ונסתר), והחשך בדרום. ועיין תוי"ט (פסחים, ה, א) שאין צל כל אדם תחתיו אף באמצע היום, אלא להשוכנים בין עגול סרטן לעגול דלי. ועיין פסיקתא רבתי (פרשה כ') סרטן, מפני שאדם מקמיץ מן החורין ומן הסדקים כסרטן. ועיין סודי רזיא (אות ג'). ואמרו (שם, כז) לא חרב הבית לא בראשון וכו', ולא ברביעי, וכו', ביקש להחריבו ברביעי, עמדה זכותו של משה, אמר רבון העולמים, הסרטן הזה אינו חי אלא מן המים (ובדקות, "וחשך על פני תהום", חשך שבמים), ואזי נמלטת מן המים. ולכך קרן אור פניו. ולכך עושים "הקרנות". ולכך הרוצה להינצל ממחלה זו, עליו לדבוק במדת משה שנמלט מן המים. ועיין פירוש המיוחס לרבינו סעדיה גאון (ספ"י, פ"ה) ח', סרטן, גלות מצרים. סרטן היא חיה גדילה במים, "נוצר לרפואה", עורו לנוי בשולי בגדי מלכים, וכו' לסרטן לאור"א בלע"ז. מה מעשיו בים, עובר לשאת במשאות במים על גבו לשאת סרטנים, ולא נמצא דבר זה לשאר חיה ובהמה.

והבן שהוא שורש החולי, והוא שורש הרפואה, דבר והיפוכו, ששורשם אחד (ועיין רזיאל המלאך, שם מזל סרטן, קהד"ר, קה"ל, פרש"ת, וממנ"י. ודו"ק. עיי"ש בהרחבה, שסרטן אין לו גרון). ועיין פרדס רימונים (שכ"א, פי"ז) סרטן מים, והחונים עליו, עקרב דגים. ועיין מגן אבות לרשב"ץ (פ"ד, המיוחד לתחיית המתים), בהרחבה, בצורות סרטנים.

וכנגד י"ב שבטים שבטים שבט דן כנגד סרטן ואבנו תרשיש, כמ"ש בציוני במדבר. ועיין ספר הליקוטים (ויצא, כט) סרטן - מים, בנצח, הגדל במי החסד. ורפואתו נעוצה בהמשכת החסד, ששורשו בחכמה, תורה אור, חכמת אדם תאיר פניו. ועיין אוצר עדן הגנוז (ח"ב, ס"ב) מזל סרטן, ואז השמש בתכלית העלייה. כי תיקון הסרטן ריבוי אור, הקרנות, כנ"ל, וסילוק הסתר. ועיין רמ"ע מפאנו (מאמר הרקיעים) וכשיגיע השמש לראש סרטן, אז יהיה כדור הארץ מרכז לגופה של חמה,

וכו', וברגע התקופה של תמוז החמה מאדמת קרני הסרטן. והם "הקרנות", כנ"ל. ועיין ספר הברית (ח"א, מאמר יד, פ"ח) והסרטן יכול לילך ע"י ג' קרני הרגשה, עיי"ש. ועיין שבילי אמונה (הנתיב הרביעי, השביל הראשון) וכאשר הבורא ית' מצייר את העובר ע"י שבעה כוכבי לכת, כן מתקן איבריו ע"י י"ב מזלות, וכו', סרטן - החזה והריאה והצלעות והטחול. ודו"ק חזה וריאה, הארה. ועיי"ש בשביל השני. והבן שריבוי הארה יוצר יובש. ותיקונו הארה דתיקון. אור - לחות, מאוזן. ועיין ראב"ד (ספ"י, פ"ה) הסרטן הוא בריאה ממים, ובמים יש רעים וטובים, של שמחה דמעטה מאירה את העינים (אור - לחות, מאוזן), ושל בכיה מכהה את העינים, והסוד והנה שם הנשים מבכות את התמוז. ועיין פרי צדיק (ר"ח תמוז, אות א). ובמחזור לחג הסוכות, תפלת גשם, הלשון הוא, ושמה חלקם בחיים, כסרטן גדל במים חיים, מים חשופים ובקו חצוים, הוצא מבית מים חיים.

ולכך התיקון הארת פנים, התבוננות בהשגחה פרטית, עיני ה' משוטטות בכל, מאירת עינים. ומלבד כך תיקון המים, תאוה. כמ"ש באגרא דפרקא (אות ריז) לא יאכל דרך רעבתנות, רק כמ"ש חז"ל, כסרטן הגדל בים (בשתי אצבעות, עיי"ש אות רעו). ויש לרמוז בזה, סרט"ן בגימט' שי"ט (לשון שטות, שורש החטא. ולשון שיט במים, שורש התיקון, ודו"ק) ורמז, סרט"ן הגדל, היינו בהגדיל והוספת הכולל ויהיה מספרו ש"ך, בי"ם הוא ב"ן. הנה ש"ך ב"ן מספרו שב"ע, מספר שלום, היינו הוי"ה אלקי"ם במילוי יודי"ן.

ובפרטות על כל אדם לחפש את הנקודה החלשה שבו ולתקנה, הן חיצוניות והן פנימיות.

הכוונה בעבודת תיקון הנפש

לכבוד הרב, עובד כבר כשנתיים על תיקון נפשי לפי ספרי 'דע את' ובלבבי. מצאתי בנפשי מספר ליקויים להלן בולטים שנראה לי שיש להם שורש אחד, כולם מאוד מקשים עלי את עבודת בניין הנפש:
קושי לזכור,
קושי לעשות חשבון נפש,
קושי לקבל החלטה,
קושי בהסתכלות לשים לב לפרטים הקטנים.
קושי לשים לעצמי גבול ומידה ברורים בתנועות הנפש.
זכיתי שבתנוכה האחרון השם ית' האיר עיני להבחין בכל זה, נראה שאולי נובע מאיזה שורש בנפש מקו שמאל, כוח צמצום וכו', אך מאוד מעורפל לי.
אודה מאוד לכבוד הרב אם אולי יוכל לכוון אותי בעבודת תיקון הנפש, שלא אכלה לריק את הזמן הקצר שנותר לתקן פה. רוב תודות על זיכוי הרבים והתובנות הנפלאות שמפרסם.

תשובה:

יסוד עפר בלתי מאוזן. כפי הנראה ראוי לעסוק בנושא ה"ריכוז", שנתבאר בסדרת ארבעת היסודות, יסוד העפר - ריכוז. הדבר קיים הן בשמע, והן בספר.

בענין ספר הנוזרי ונח התמימות שבנפש

שלום הרב.

- א. בפעם הקודמת שאלתי לגבי פירוש על הכוזרי, כוונתי הייתה לספר המעמיק בכוזרי, דוגמת שיעורי הרב שליט"א בחובות הלבבות, מורה נבוכים וכו'. איזה פירוש שיעורים כאלו הרב ממליץ? מחילה על חוסר הבהירות.
- ב. כיצד ניתן לחזק את כח התמימות בנפש? אני מרבה לחשוב, לחקור ולשאול, בדעת דהכרעה, חסר לי בכח החיבור, התמימות והפשיטות. תודה רבה!

תשובה:

א. אינני מכיר.

- ב. מחד לבנות להדיא את כח התמימות, שנתבארה בלבבי משכן אבנה חלק א-ב. ומאידך לבנות מהלך של בקיעה מן הדעת ללא ידע, למעלה מן הדעת, שנתבארה בספר הנ"ל חלקים ח-ט.

קושי ללמוד ולהתחבר עם בנ"א שאין להם תפיסה פנימית

לכבוד הרב שליט"א, ב"ה נתרוממתי לאין שיעור משמיעת השיעורים של הרב וממהלך החשיבה של הרב וכל האורות שקיבלתי מהשיעורים והספרים והשאלות ותשובות, וכתוצאה מזה אני נעשה אדם פנימי יותר ב"ה, ואע"פ שרחוק אני מן השלימות, ויש לי עדיין הרבה שלבים לעבור כדי להגיע לשלימותי, מ"מ ע"י המהלך של הרב יש לי מקום מדור בנפשי שמשם אני שואב פנימיות, אור, מנוחה, קדושה, מושגים, גדלות, מהלך חשיבה של יושר, והרגשה חדה של הרבש"ע בכל מצב.

כתוצאה מזה קשה לי ללמוד בישיבה ששם אין נמצאים בנ"א פנימיים כמוני, כיון שאני רואה הרבה בחורים ואברכים שכל השפת הגוף שלהם וכל התנועות שלהן וכל סגנון הדיבור שלהם מורה על זיהוי עם הגוף ולא עם הנשמה שלהן. ואפשר הסיבה לכך הוא משום שעדיין אין אני מזדהה כ"כ עם הנשמה שלהן וגם אני חושב הרבה על הגוף שלי (ו"כיצד אני נראה לבנ"א), וכמו דברי הבעש"ט שהאדם רואה חסרונות באחרים משום שיש לו אותו חסרונות בדיוק. אבל זאת לא ברור לי, ואני חושש מאד שעיקר הסיבה משום שאני שונה מאחרים בכל שאני יותר פנימי מהן ויש לי כ"כ מושגים ברוחניות וע"כ אני סולד מאחרים שנראה כבנ"א מאד גופניים וחיצוניים, שהעיקר בחייהם הוא חיי הגוף שלהן, התאוות שלהן, ומראה הגוף שלהן, וכו'. ותמיד אני "דן" אותם ואני שונא אותם.

וגם קשה לי שאני מרגיש מבודד מאחרים, ושאין לי חברים. חשוב לי לציין שב"ה יש לי ב' חברים כאן בישיבה, א' מהן עוסק הרבה בשיעורי הרב, וגם יש לו הבנה בהשיעורים והמושגים, והוא מהתלמידים הגדולים של הרב, וגם יש לי חברותא בכל יום לשלושים דקות ללמוד שיעורי הרב. זה פותר הבעיה של מציאת חברים ב"ה בעבורי, אבל אין זה פותר הבעיה שאני מרגיש שנאה וריחוק מכל שאר בני הישיבה, כשאני נמצא בבהמ"ד ולומד אני בחבורה, או כשאני הולך לחדר קפה לשתות קפה שאז אני שומע שיחתם בעניני שטות ודברים ריקים, ואז אני מרגיש שנאה כלפיהם,

וכו'. אבל אינני רוצה לשנוא אותם, אני רוצה לאהוב אותן, וגם אני רוצה להיות מעורב יותר עם הבריות ולהיות חבר של כולם, אבל קשה לי, מהסיבות שהזכרתי.

אני מבקש עצה מהרב לזה, וסליחה על כל האריכות. תודה רבה להרב על הכל,

תשובה:

מאמר החכם, "העולם כולם אוילים, והחכמים כגרים ביניהם". וזהו גר אנכי בארץ. וככל שאדם מתעלה יותר נעשה גר יותר כאן בארץ, ומנותק נפשית מתפיסת אנשי החומר. וזהו יסורי הצדיקים. ואשרי לו שאלו יסוריו.

אולם מאידך על האדם להיות מחובר לבנ"א בשיעור מסוים, ובכמה פנים.

א- אהבה פנימית שלמעלה מטעם ודעת, מצד עומק הנשמה, ששורשם חד.

ב- בנים אתם לה', ומצד כך כל ישראל מקושרים בבורא, ובכלל אהבת הבורא לאהוב את בניו. וכשם שאדם אוהב את בנו ואחיו אע"פ שהוא תינוק וחומרי, כן הדבר באהבת ישראל, ודו"ק היטב בזה.

ג- למצוא בכל אדם ולו נקודה אחת טובה ולהתמקד בה.

ד- להכיר שכמו שבאדם יש ראש, גוף, רגלים, עקב, וכו', כך בנפשות, ולכל אדם שורש אחר, ואין לזלזל בצורת עקב של "אדם".

ה- אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו. לכלל כל חלקיו. ולעולם לא תגיע כמו שאמר הרבי מקוצק.

ו- ככל שאדם חי עולם פנימי נקי ושקט, הוא פחות מביט סביבותיו ובוהן בנ"א.

ניצוד לקנות את מידת הבטחון

אני לומד חצי שעה של מוסר בעיני בטחון, ואני רוצה לקנות היטב את מדת הבטחון. אני מוכן להקדיש חצי שעה להרבה שנים, כדי לזכות לזה. מה האופן היעילה ביותר בעבורי כדי להגיע להיעד שלי? יישר כח להרב שליט"א.

תשובה:

סוגיא זו נתבארה בסדרת דע את בטחונך, מהותה, ולפ"ז צורת העבודה בכללות.

אם ישנם שאלות לפי הנ"ל אשתדל לענות בס"ד.

במקביל לכך ראוי ללמוד את ספר מדרגת האדם. ובפרט בחלק הבטחון. וכן בספר שומר אמונים בחלק הנוגע להנ"ל.

ולמעשה בכל יום לבטוח בקב"ה על דבר קטן מאוד, ולא לעשות בו השתדלות כלל, או למעט בהשתדלות, מתוך מודעות של קנין מדת הבטחון.

זאת ועוד. ראוי ללבן סוגיא זו מראשיתה עד אחריתה. מן המקרא, משנה, תלמוד, ראשונים ואחרונים, עד מקום שידך משגת. ולערוך זאת בחיבור בצורת ספר ע"מ להוציאו לאור בעתיד. דבר זה יוצר שקיעות, קביעות, ויסודיות בעסק זה של התורה והעבודה. וכן יוצר בהירות יתירה. וכך העבודה למעשה תהא באופן של תורה ועבודה, יחדיו.

מצוות תפילין - לשעבד המח והלב המחשבות והתאוות

שלום לכבוד הרב,

בנוסח לשם ייחוד, מצוות תפילין (ע"מ) נכתב: 'וציוונו הקב"ה להניח ארבע פרשיות אלו שיש בהם ייחוד שמו ויציאת מצרים, על הזרוע כנגד הלב ועל הראש כנגד המח, כדי שזכור ניסים ונפלאות שעשה עמנו, שהם מורים על ייחודו ואשר לו הכח והממשלה בעליונים ובתחתונים לעשות בהם כרצונו... והריני משעבד לקב"ה הנשמה שהיא במח, והלב שהוא כנגד הזרוע, שהם עיקר התאוות והמחשבות, ובוה נזכור הבורא ונמעט הנאותינו'...

אני חושב שרבים, ובכללם אני, לא זוכים לכל זאת - על אף הנחה יומית של תפילין, כהלכה. כיצד ניתן להגיע לכל זאת, ובפרט שנראה שדברים אלו הם חלק מרכזי במצווה?

תשובה:

תפילין של ראש כנגד מח - וידעת היום.

תפילין של יד כנגד לב - והשבת אל לבבך.

וכאשר זו צורת עבודתו באופן תדיר להשיב ידיעותיו אל לבבו, אזי אור התפילין מסייע בידו, ואם לאו השפעתו דלה וקטנה.

והבן שיש בכל דבר עולם - שנה - נפש, כיסוד דברי רבותינו. ובחינת תפילין עצמן, בחינת עולם - חפצא. והוא כאור מקיף על הנפש. ואם הנפש פועלת כראוי אזי אור מקיף זה של עולם - תפילין, מסייע בידו. אולם אם אינו פועל כראוי, מתקים בו בחינת "מזלא חזי", וכמעט אינו מושפע ומורגש באופן חושי בנפש.

מצוות ציצית - וזכרתם את כל מצוותי

שלום לרב, בנוסח לשם ייחוד (ע"מ) קודם התעטפות בציצית נכתב: 'ועל ידי עטיפת הציצית נזכור את כל מצוותיו לעשותם'. מזה שנים שאני מתעטף בציצית, וטרם זכיתי לזכור את כל מצוותיו לעשותן. רציתי לשאול כיצד אפשר להגיע לזה, ולקיים את המצווה בשלמות. תודה רבה.

תשובה:

שאלה זו שמענוה בשם הרב דסלר זצ״ל. ותשובתו היתה שהיכן שהאדם חי לפ״ז מתעוררים בו זכרונות. כיסוד דברי ר׳ ישראל מסלנט, שהסנדלר כאשר הולך ברחוב רואה נעלים, והנגר ספסלים וכדו׳. כן הדבר שאצל מי שחי את תפקיד האדם בעולמו באופן חושי, אזי אצלו דייקא ציצית מזכרת לו את כל מצוותיו לעשותם. כי זה עולמו. אולם אצל אדם שחי חיי חומר אע״פ שמקיים מצוות אולם לא זהו עיקר עולמו באופן נפשי חושי למעשה, אזי ציצית לא תזכיר לו את כל מצוותיו לעשותן. וביד כל האדם לבחור מהו עולמו.

לקבלת העלון השבועי בדוא״ל,

וכן מקובץ שאלות ותשובות

לפי סדר הפרשיות,

יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי

והשו״ת דרך הפקס,

יש לשלוח בקשה

למספר הפקס] 03-548-0529



לבירורים בנושאי ״בלבבי משכן אבנה״ ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 פקס 03-548-05294

ת.ד. 16452 ירושלים 9116302

info@bilvavi.net



שיעורי מורינו הרב שליט״א

מופיעים ב״קול הלשון״

ישראל 718.521.5231 073.295.1245 USA